

„SIDUSA EESTI 2030“ VAHEHINDAMINE

ESF+ RAHASTATUD TEGEVUSED

~49,8 mln €

ESF+ tegevusrea kogumaht lõimumis-, sh kohanemisprogrammis 2021-2029 (ESF+ toetus 34,9 mln € + riiklik kaasfinantseering 14,9 mln €)

6 tegevussuunda

ESF+ panustab kõigisse arengukava lõimumis- ja kohanemisprogrammi (Kultuuriministeerium) kuude tegevussuunda (TS1-TS6)

~68%

ESF+ tegevusrea osakaal nende tegevussuundade kogurahastusest

~23,2 mln €

Muud rahastusallikad samadel tegevussuundadel: riigieelarve, AMIF, Šveitsi-Eesti koostööprogramm

MIDA JA MILLE PÕHJAL HINNATI?

Fookus: asjakohasus ja tulemuslikkus; lisaks EL-i lisandväärtus ja jätkusuutlikkus. Peamine fookus arengukava lõimumis ja kohanemisprogrammi tegevustel ja teenustel.

Meetod: programmi- ja seiredokumentid, tulemusaruandlus, sekundaarallikad, intervjuud ja ekspertarutelud.

KOONDHINNANG

ESF+ panus lõimumis-, sh kohanemisprogrammi eesmärkide saavutamisse on väga oluline. Ilma ESF+ rahastuseta ei oleks arengukava lõimumis- ja kohanemisprogrammi teenuste pakkumine ja arendustegevused võrreldavas mahus, tempos ja ulatuses realistlikud - osa teenuseid jääks piiratud mahtu või lükkuks kaugemasse tulevikku.

NELI PEAMIST JÄRELDUST

ASJAKOHASUS

Kõrge

Tegevused vastavad lõimumis- ja kohanemisvaldkonna vajadustele; asjakohasust võimendab muutunud keskkond - Ukraina sõjapõgenike suur arv ja nende eeldatavalt pikemaajaline Eestis viibimine, rände mitmekesistumine, julgeolekuolukord ning informuumi polariseerumine.

EL-I LISANDVÄÄRTUS

Avaldub teenuste mahus, sihtrühmade katmise ulatuses ning rakendamise süsteemsemaks muutmises. Üksnes riigieelarvest oleks sama mahtu ja tempot olnud keeruline tagada.

TULEMUSLIKKUS

Tugevaim seal, kus teenus või tegevus on selgelt piiritletud ja sihtrühm juba suures mahus kaasatud (kohanemisprogramm, keeleõpe, tööjõulähetus, KOV-ide võimekus). Hoiakute ja püsikontaktide muutused ning positsiooni muutus tööturul vajavad pikema aja möödumist -, kuid nende realiseerumist on näha arengukava teises etapis.

JÄTKUSUUTLIKKUS

Jätkamine on kõige selgemalt põhjendatud kohanemisprogrammi, keeleõppe, arendustegevuste ja KOV-võimekuse osas; pikaajaline mõju sõltub sellest, kuidas tagatakse tegevuste jätkumine või ümberkorraldamine pärast vahendite lõppu.

HINNANG TEGEVUSSUUNDADE KAUPA JA SOOVITUSED

Tulemuslikkus, asjakohasus ja jätkamise soovitus (TS1-TS6)

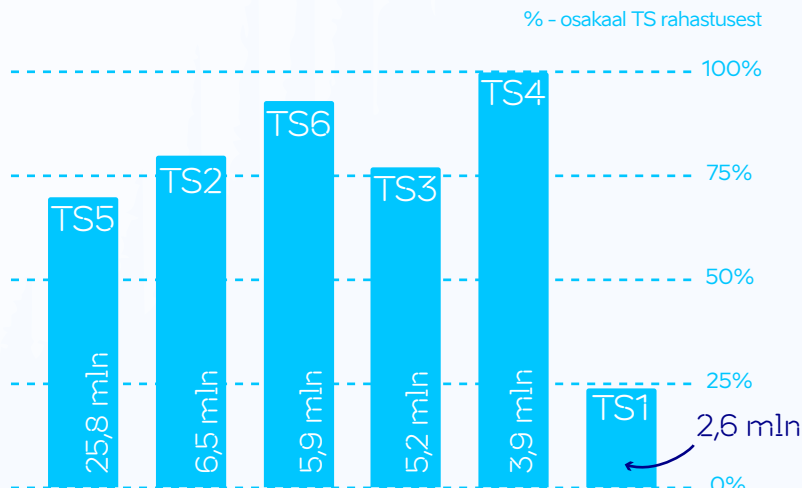
TS	ESF+ tegevus ja maht	Tulemuslikkus vahehindamise seisuga	Asjakohasus	Soovitus SF28+
TS1	Andmevahetuslahenduse edasiarendus 2,6 mln €	Väljundid saavutatud või saavutamisel; teenuseteekonna arendamine käivitunud. Peamised tähelepanu vajavad kohad puudutavad koordineerimist: KOPA, platvormide omavaheline koostöö, KuM → INSA üleminek.	Kõrge Ajas kasvav	JÄTKATA
TS2	Avalikkuse teavitamine 6,5 mln €	Käivitunud ja selged väljundid loodud (nt ristmeediaprogramm); kampaaniate mõjuhindamine valmib 2026.	Kõrge	JÄTKATA
TS3	Lõimumist edendavad kogukondlikud tegevused 5,2 mln €	Kohati alles rakendamise algusjärgus; tegevused käivitunud ja sihtrühmadeni jõutud.	Kõrge Ajas kasvav	JÄTKATA TINGIMUSLIKULT Vajalik katkematu üleminek uude perioodi
TS4	Tööturu konkurentsivõimet toetavad tegevused 3,9 mln €	Tööjõulähetus toimib ja seda arendatakse edasi; praktika-programm on lõppenud ja õppereisid toimunud. Koostöömudel tööandjatega ja sihtrühmade laiendamine vajab põhjalikumat läbimõtlemit ja edasiarendamist.	Keskmine-kõrge	JÄTKATA MUUDETULT Tugevdada koostööd tööandjatega; arutada selle tegevuse paiknemise vajadust selles arengukavas
TS5	Kohanemisprogramm Settle in Estonia & keeleõpet toetavad tegevused ja kodanikuõpe 25,8 mln € (7,3 + 18,5)	Kõige selgemalt rakendunud teenused: kõrge rakendumise ja osalusmäär, üle 12 000 õppekoha aastas; osalejate rahulolu kõrge. Arendusvajadused puudutavad ligipääsu, formaati ja õpimetoodikaid.	Väga kõrge	KINDLASTI JÄTKATA
TS6	KOV-ide toetamine (ELVL ja 8 partner-KOV-i) 5,9 mln €	Rakendumisjärgus: partnerlusmudel käivitunud, tegevusplaanid ja võrgustikutöö toimivad; KOV-ide valmisolek ja suutlikkus on erinev.	Kõrge Ajas kasvav	JÄTKATA MUUDETULT Vajalik katkematu üleminek; täpsustada KOV-ide rolli ja tugistruktuure

KOOSTOIME TEISTE RAHASTUSALLIKATEGA

ESF+ rakendub koos AMIF-i, Šveitsi-Eesti koostööprogrammi ja riigieelarvega. Allikad täiendavad üksteist ja dubleerimist ei esine, kuid erinevad sihtrühmad, abikõlblikkusreeglid, aruandlusnõuded ja andmekorje põhimõtted tekitavad üldpildi killustamise. Sarnase vajadusega inimesed võivad jõuda eri teenustesse oma õigusliku staatuse või rahastusreeglite, mitte sisulise vajaduse alusel. See puudutab aga kõiki vahendeid tervikuna ega vähenda ESF+ tegevuste mõju.

Joonis: ESF+ rahastus tegevussuundade kaupa

SOOVITUS 1 | Järgmise ESF-perioodi (2028+) kavandamine

- **Jätkata kõrge lisandväärtusega tegevustega:** kohanemisprogramm, eesti keele õpe ja aktiivset keelekasutust toetavad tegevused, teenustele suunamise ja andmepõhised arendused, KOV-ide lõimumis- ja kohanemisvõimekus.
- Määratleda iga tegevuse puhul, kas tegemist on **püsiva vajadusega teenuse, arendustegevuse või piloteerimise/nutika katsetusega** – ning millisesse rahastusmudelisse see edaspidi sobib.
- Siduda kasutajatekond senisest selgemalt **KOPA, eesti.ee sündmusteenuse „Eestis kohanemine”, INSA nõustamise ja KOV-ide rollidega**.
- Tegevuste puhul, mille katkemine tekitaks teenuselünga, on vajalik **kirjeldada üleminek ja riskide maandamine; sõnastada täpsemalt vastutuse ja rahastuse põhimõtteline jaotus** (riigieelarve, KOV-id, ESF, muud allikad jm).

SOOVITUS 2 | Käimasolev periood: jätkata, aga täpsustada

- **TS4:** arendada keelelähetus edasi (asutuste ettevalmistus, tugiisiku ja keelementori roll, lähetusjärgsed jätkutegevused); laiemal tööturufookuse korral kaaluda ühiseid sekkumisi või vastutuse ümberjaotamist MKM-iga.
- **TS3:** eelistada formaate, mis loovad ühekordsete kohtumiste asemel korduvaid kontakte, jätkutegevusi ja keelepraktikat.
- **TS1 + TS5 + TS6:** jätkata, ning siduda digilahendused, kohanemisprogramm, INSA nõustamine ja KOV-teenused lõppkasusaaja jaoks üheks tervikteenuseks ning seda seirata.
- **Seire:** lisaks väljunditele jälgida ka teenuseni jõudmist, katkestamisi, teenustevahelist liikumist, aktiivset keelekasutust, korduvkontakte ja kasutuskogemust –, sest ainult osalemiskorrad ja rahulolu üksinda ei näita mõju olemasolu.

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Hindaja: Balti Uuringute Instituut

Tellijad: Kultuuriministeerium · Siseministeerium · Välisministeerium

Aasta: 2026

DOI: 10.23657/IBS.2026.7

ŠVEITSI-EESTI
koostööprogramm

„Sidusa Eesti 2021-2030 arengukava” vahehindamine viidi läbi Kultuuriministeeriumi, Siseministeeriumi ja Välisministeeriumi ühistellimusel ning seda rahastati struktuurifondide tehnilise abi vahenditest (projekt „Tehniline abi”, identifitseerimisnumber: 1M10-TA21-07121), Šveitsi-Eesti koostööprogrammi toetusmeetme „Sotsiaalse kaasatuse toetamine” programmioperaatori halduskulust ja riigieelarvelistest vahenditest.